

Finanšu ministrija

Latvijā spēkā esošie nodokļi

Nodokļu analīzes departaments
Nodokļu politikas stratēģijas nodaļa

Spēkā no 2024.gada 1.janvāra

Finanšu ministrija

Prezentācijas saturs

1. Latvijas nodokļu sistēmas **galvenie principi** un nodokļu ieņēmumi
2. **Tiešie nodokļi** (*iedzīvotāju ienākuma nodoklis, uzņēmumu ienākuma nodoklis, valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, nekustamā īpašuma nodoklis, mikrouzņēmumu nodoklis, solidaritātes nodoklis*)
3. **Netiešie nodokļi** (*pievienotās vērtības nodoklis, akcīzes nodoklis, muitas nodoklis, transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis, uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis, elektroenerģijas nodoklis*)
4. **Pārējie nodokļi** (*dabas resursu nodoklis, izložu un azartspēļu nodoklis*)

Finanšu ministrija

1. Latvijas nodokļu sistēmas **galvenie principi**

Finanšu ministrija

Latvijas nodokļu sistēma

Nodokļu un nodevu sistēma Latvijā veido:

- valsts noteiktie nodokļi, kuru objektu un likmju apmērus nosaka **Saeima**;
- valsts nodevas, kas piemērojamas saskaņā ar likumu "*Par nodokļiem un nodevām*", citiem konkrētu nodokļu likumiem un **Ministru kabineta noteikumiem**;
- Pašvaldību nodevas, kas piemērojamas saskaņā ar likumu "*Par nodokļiem un nodevām*", un **pašvaldību** izdotajiem saistošajiem noteikumiem;
- tieši piemērojamie nodokļi un citi obligātie maksājumi, kas noteikti **Eiropas Savienības** normatīvajos aktos.

Finanšu ministrija

Nodoklis ir:

- obligāts periodisks vai vienreizējs maksājums;
- maksājums, kas noteikts ar likumu;
- paredzēts publisko funkciju veikšanai vai ieņēmumu gūšanai šo funkciju veikšanai.

Finanšu ministrija

Nodokļu veidi

Tiešie nodokļi

- Iedzīvotāju ienākuma nodoklis
- Uzņēmumu ienākuma nodoklis
- Valsts sociālās apdrošināšanas obligātas iemaksas
- Nekustamā īpašuma nodoklis
- Mikrouzņēmumu nodoklis
- Solidaritātes nodoklis

Netiešie nodokļi

- Pievienotās vērtības nodoklis
- Akcīzes nodoklis
- Muitas nodoklis
- Uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis
- Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis
- Elektroenerģijas nodoklis

Pārējie nodokļi

- Dabas resursu nodoklis
- Izložu un azartspēļu nodoklis

Avots: Finanšu ministrija

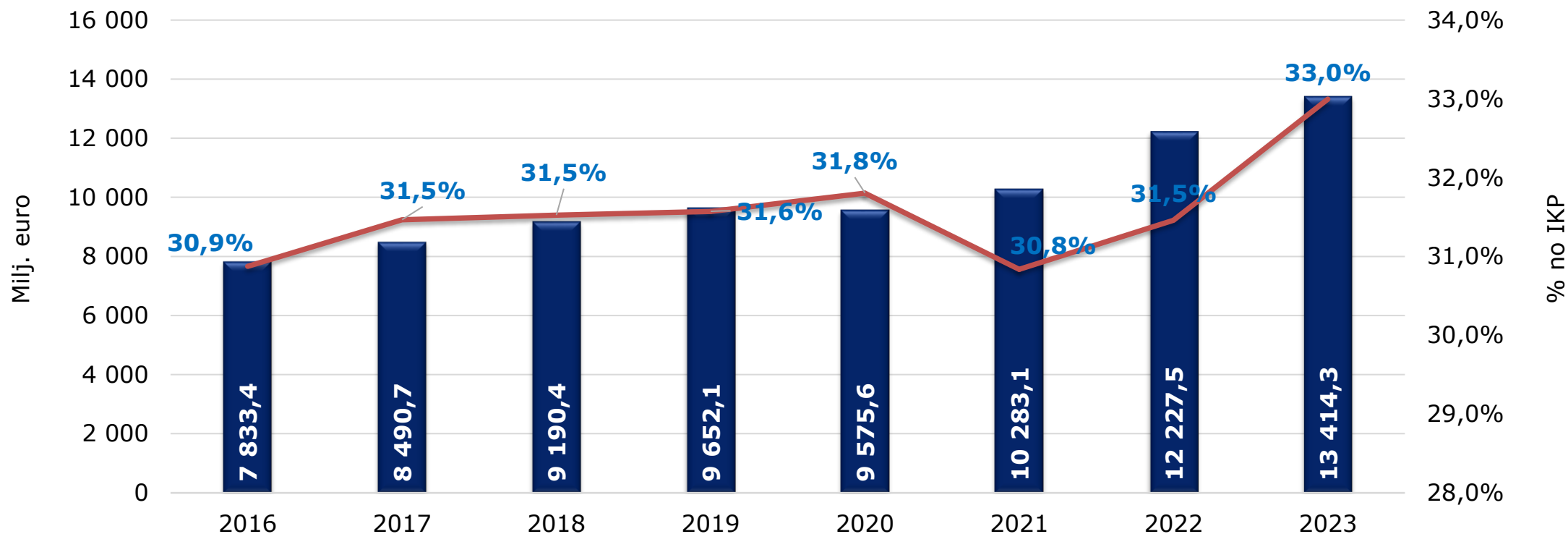
2024

Finanšu ministrija

Kopējie nodokļu ieņēmumi*

(milj. euro, % no IKP)

*Ieskaitot iemaksas valsts fondēto pensiju shēmā

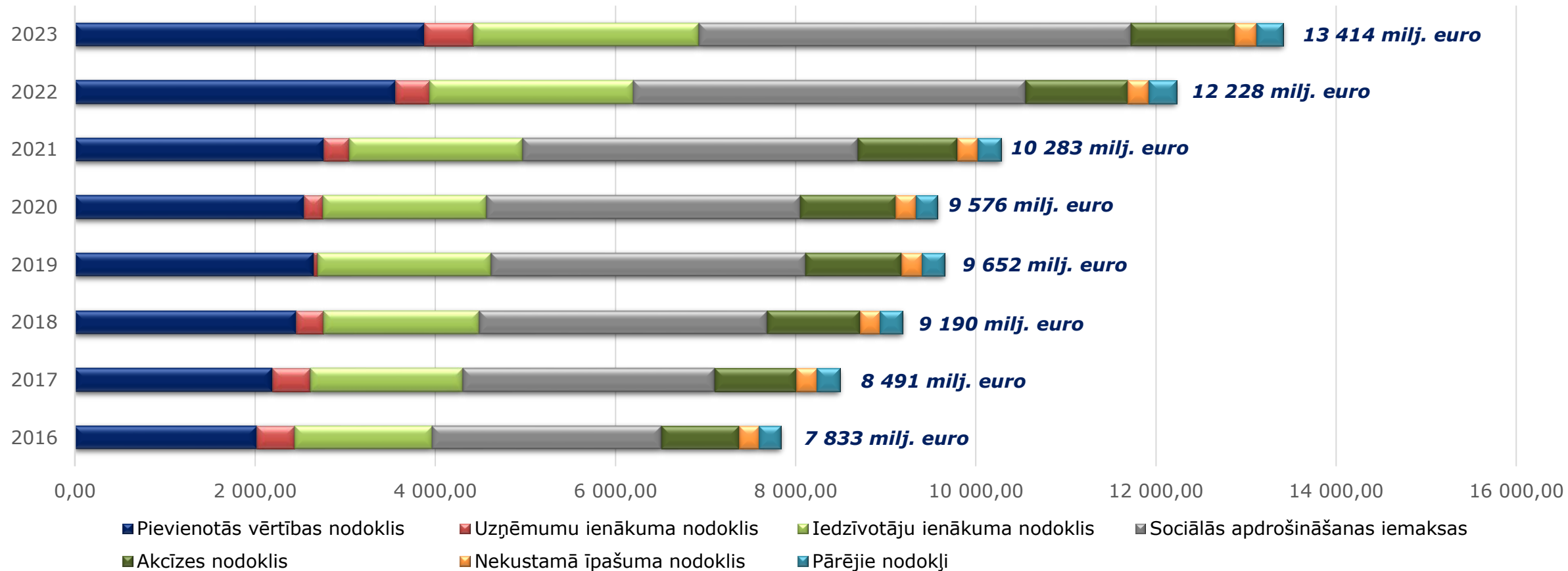
Avots: Finanšu ministrija

Finanšu ministrija

Nodokļu ieņēmumu struktūra* (I)

(milj. euro)

*Ieskaitot iemaksas valsts fondēto pensiju shēmā

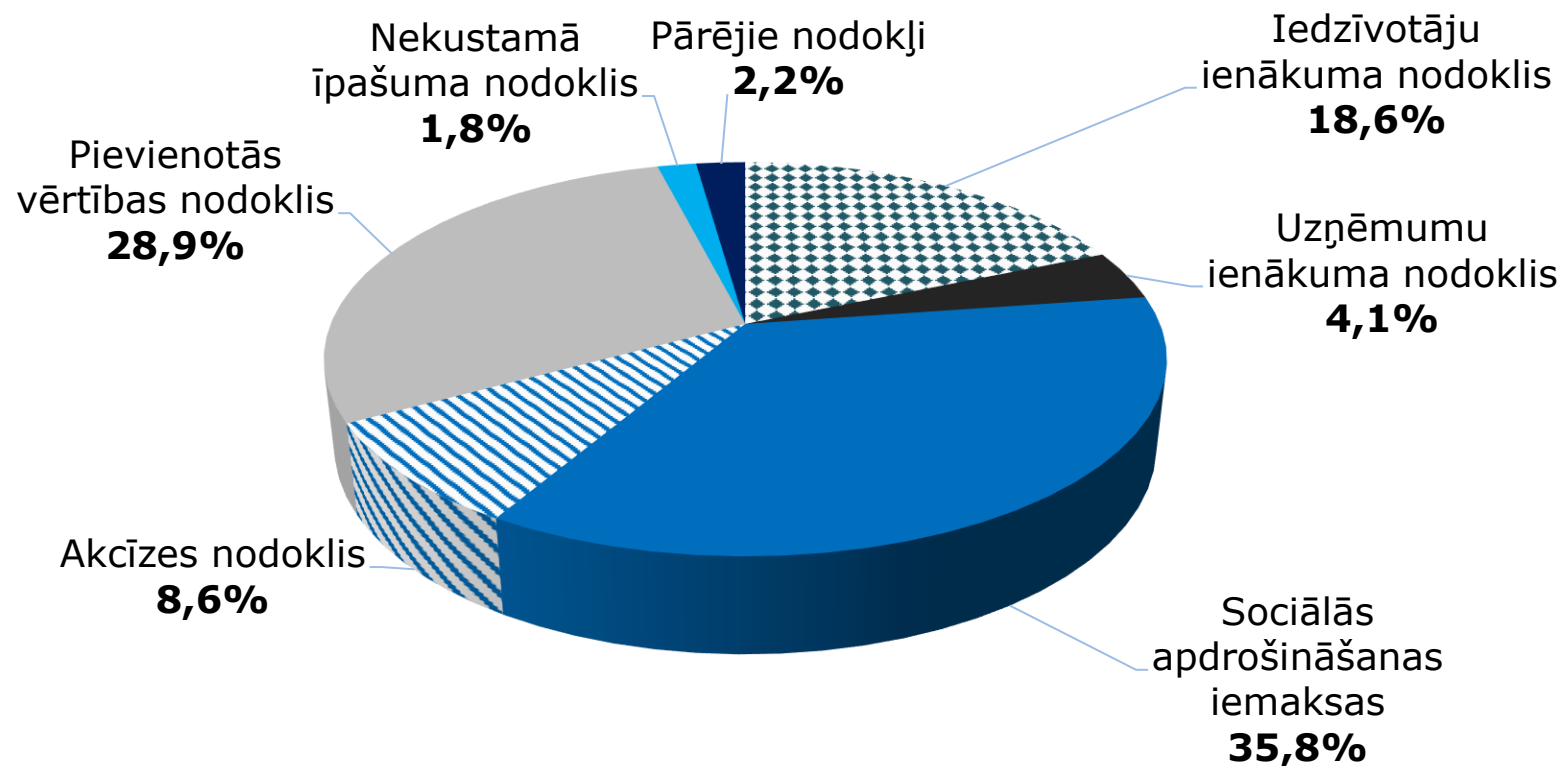
Avots: Finanšu ministrija

Finanšu ministrija

Nodokļu ieņēmumu struktūra* (II)

pēc īpatsvara nodokļu ieņēmumos 2023, %

**Ieskaitot iemaksas valsts fondēto pensiju shēmā*

Avots: Finanšu ministrija

Finanšu ministrija

2. Tiešie nodokļi

Finanšu ministrija

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis (IIN)

- Ar IIN apliek kopējos ienākumus, ko taksācijas gada laikā Latvijā un/vai ārvalstī guvusi fiziska persona (**rezidents**);
- Ārvalstu nodokļu maksātāji (**nerezidenti**) maksā IIN tikai par ienākumiem, kurus taksācijas gadā ir guvuši Latvijā;
- IIN maksā arī individuālo uzņēmumu, arī zemnieku un zvejnieku saimniecību īpašnieki, kas taksācijas gadā ir guvuši ienākumus, kuri nav aplikti ar uzņēmumu ienākuma nodokli.

Persona ir Latvijas rezidents, ja:

- *ir deklarēta dzīvesvieta Latvijas teritorijā;*
- *uzturas Latvijā 183 dienas vai ilgāk jebkurā 12 mēnešu periodā;*
- *ir Latvijas pilsonis, kuru valdība nodarbina ārvalstīs.*

Finanšu ministrija

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis (IIN)

Taksācijas periods: *kalendārais gads*

Nodokļa likmes:

Ienākumi, <i>euro gadā</i>	2017	Nodokļu reforma			No 2021
		2018	2019	2020	
līdz 20 004	23%	20%			20%
no 20 004 līdz 78 100		23%			23%
virs 78 100		31,4%			31%
Ienākums no kapitāla un kapitāla pieauguma	10%/ 15%	20%			20%

Avots: Likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"

Finanšu ministrija

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis (IIN)

Atskaitījumi no apliekamā ienākuma

Atvieglojumi	2024
Gada diferencētais neapliekamais minimums*	
Maksimālais gadā piemērojamais neapliekamais minimums	6 000 euro gadā / 500 euro mēnesī;
Gada apliekamā ienākuma apmērs, līdz kuram piemēro maksimālo gada neapliekamo minimumu	6 000 euro gadā / 500 euro mēnesī
Gada apliekamā ienākuma apmērs, virs kura nepiemēro gada diferencēto neapliekamo minimumu	21 600 euro gadā / 1 800 euro mēnesī
Pensionāra neapliekamais minimums	6 000 euro gadā / 500 euro mēnesī;
Atvieglojums par apgādībā esošu personu	3 000 euro gadā / 250 euro mēnesī

*Gada diferencēto neapliekamo minimumu aprēķina pēc Ministru kabineta noteiktās formulas un piemēro rezumējošā kārtībā, iesniedzot gada ienākumu deklarāciju.

Finanšu ministrija

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis (IIN)

Atskaitījumi no apliekamā ienākuma

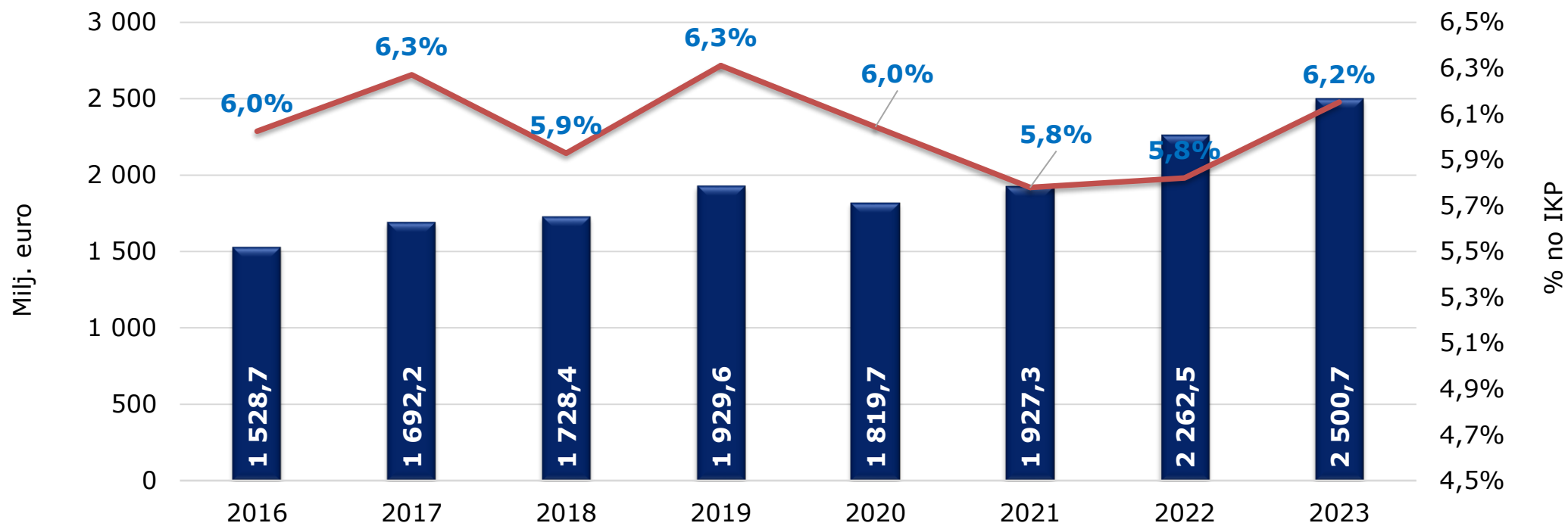
	2023
IIN papildu atvieglojumi:	
Nodokļu atvieglojums personām ar invaliditāti:	
<i>personām ar I un II grupas invaliditāti, euro gadā</i>	1 848 (154 mēnesī)
<i>personām ar III grupas invaliditāti, euro gadā</i>	1 440 (120 mēnesī)
Atvieglojums politiski represētām personām un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem, <i>euro gadā</i>	1 848 (154 mēnesī)
Attaisnotie izdevumi:	
Apdrošināšanas prēmiju maksājumi, kas izdarīti atbilstoši dzīvības apdrošināšanas līgumam (ar līdzekļu uzkrāšanu) un privātajos pensiju fondos veiktās iemaksas, <i>% no gada apliekamā ienākuma</i>	Līdz 4 000 euro gadā, bet nepārsniedzot 10% no personas gada apliekamā ienākuma
Izdevumi izglītības iegūšanai un veselības un ārstniecības pakalpojumu izmantošanai. Summa, kas ziedojuma vai dāvanas veidā ir pārskaitīta budžeta iestādei vai reliģiskai organizācijai vai iestādei, kurai piešķirts sabiedriskā labuma organizācijas statuss, vai politiskajai partijai, <i>euro gadā</i>	Līdz 600 euro gadā, bet nepārsniedzot 50% no personas gada apliekamā ienākuma

Finanšu ministrija

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis (IIN)

Nodokļa ieņēmumi (milj. euro, % no IKP)

IIN ir viens no svarīgākajiem pašvaldību ieņēmumu avotiem, jo **75 procenti** no kopējiem IIN ieņēmumiem tiek ieskaitīti pašvaldību budžetos.

Avots: Finanšu ministrija

Finanšu ministrija

Uzņēmumu ienākuma nodoklis (UIN)

- Nodokļu maksātāja gūto peļņu neapliek ar nodokli, kamēr tā netiek sadalīta.*
UIN 20% apmērā tiek maksāts no sadalītās peļņas (aprēķinātajām dividendēm, dividendēm pielīdzinātajām izmaksām un nosacītajām dividendēm) un nosacīti sadalītās peļņas (ar saimniecisko darbību nesaistīti izdevumi u.c.);
- UIN likmi 20% apmērā piemēro bruto summai, jeb **20/80** no neto izmaksas, proti, bāze, uz kuru attiecas UIN, ir jādala ar koeficientu 0,8. Savukārt dividenžu saņēmējs - fiziska persona nemaksā iedzīvotāju ienākuma nodokli no iepriekšminētajām dividendēm.

** sākot ar 2024. gada 1. janvāri kredītiestādes un patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēji veic ikgadēju **UIN piemaksu 20%** apmērā neatkarīgi no tā vai peļņa tiek vai netiek sadalīta.*

Finanšu ministrija

Uzņēmumu ienākuma nodoklis (UIN)

UIN režīmu piemēro sadalītajai peļņai, tai skaitā nosacītās sadales brīdī.

Sadalītajā peļņā ietilpst:

- *aprēķinātās dividendes, t.sk. ārkārtas dividendes;*
- *dividendēm pielīdzināmās izmaksas;*
- *nosacītās dividendes (peļņas daļa, par kuru tika palielināts pamatkapitāls (UIN netika ieturēts) un kura tiek izņemta, samazinot pamatkapitālu).*

Nosacīti sadalītajā peļņā ietilpst:

- *ar saimniecisko darbību nesaistītas izmaksas (t.sk., reprezentācijas izmaksas un personāla ilgspējas pasākumu izmaksas, kas kopumā pārsniedz 5% apmēru no bruto darba samaksas);*
- *nedrošie debitoru parādi;*
- *palielināti procentu maksājumi;*
- *aizdevumi saistītajām personām;*
- *transferta cenu korekcijas (darījumi ar saistītām personām, kas neatbilst tirgus cenai);*
- *pastāvīgo pārstāvniecību darbiniekiem vai valdes locekļiem piešķirtie labumi;*
- *likvidācijas kvota;*
- *reorganizācijas procesā citai personai nodoto aktīvu vērtība, izņemot UIN likuma 18. pantā noteiktajos gadījumos;*
- *aktīva vērtība, kuru nodokļa maksātājs (t.sk. nerezidenta pastāvīgā pārstāvniecība Latvijā) nodod tā pastāvīgajai pārstāvniecībai vai galvenajam uzņēmumam ārvalstī saimnieciskās darbības veikšanai, ja aktīva nodošanas rezultātā Latvija zaudē tiesības uzlikt nodokli nodotajam aktīvam;*
- *starpība, kas veidojusies darījumos ar mākslīgi veidotām struktūrām (jeb hibrīdneatbilstības rezultāts saskaņā ar UIN likuma 7.¹ pantu).*

Finanšu ministrija

Uzņēmumu ienākuma nodoklis (UIN)

Nodokļa maksātāji

- Saimnieciskās darbības veicēji:
 - a) iekšzemes uzņēmumi;*
 - b) no valsts budžeta finansētas institūcijas, kuru ienākumi no saimnieciskās darbības netiek paredzēti valsts budžetā;*
 - c) no pašvaldības budžeta finansētas institūcijas, kuras gūst ienākumus no saimnieciskās darbības un kuru ienākumi no saimnieciskās darbības netiek paredzēti pašvaldības budžetā;*
- Ārvalstu komercsabiedrības un citas personas, kas gūst ieņēmumus Latvijā (turpmāk — nerezidenti);
- Nerezidentu pastāvīgās pārstāvniecības.

Finanšu ministrija

Uzņēmumu ienākuma nodoklis (UIN)

UIN likmes maksājumiem nerezidentiem

UIN jāietur no šādiem veiktajiem maksājumiem nerezidentiem:

- atlīdzības par vadības un konsultatīvajiem pakalpojumiem – 20% likme;
- atlīdzības par Latvijā esoša nekustamā īpašuma atsavināšanu – 3% likme;
- atlīdzības par Latvijā esoša nekustamā īpašuma izīrēšanu vai iznomāšanu — 5% likme;
- maksājumi* juridiskajām, fiziskajām un citām personām, kuras atrodas, ir izveidotas vai nodibinātas zemū nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās – 20% likme.

**Jebkāda veida maksājumi, t.sk., dividendes, procentu maksājumi, samaksa par intelektuālo īpašumu, izņemot samaksu par preču piegādēm (ja tās atbilst tirgus vērtībai) un publiskiem vērtspapīriem.*

Finanšu ministrija

Uzņēmumu ienākuma nodoklis (UIN)

Taksācijas periods: *kalendārais mēnesis*

Taksācijas perioda deklarāciju iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā līdz nākošā mēneša 20.datumam, ja taksācijas periodā:

- *tiek aprēķinātas dividendes;*
- *tiek veiktas dividendēm pielīdzināmas izmaksas;*
- *tiek izmaksātas nosacītās dividendes;*
- *tiek veikti ar saimniecisko darbību nesaistīti izdevumi;*
- *tiek izmaksāta likvidācijas kvota.*

Pārējos ar UIN apliekamos objektus, kuri rodas pārskata gadā, iekļauj ar nodokli apliekamajā bāzē pārskata gada pēdējā taksācijas periodā, un deklarāciju iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā līdz 20.datumam pēc mēneša, kurā beidzas pārskata gads.

Finanšu ministrija

Uzņēmumu ienākuma nodokļa (UIN) piemaksa

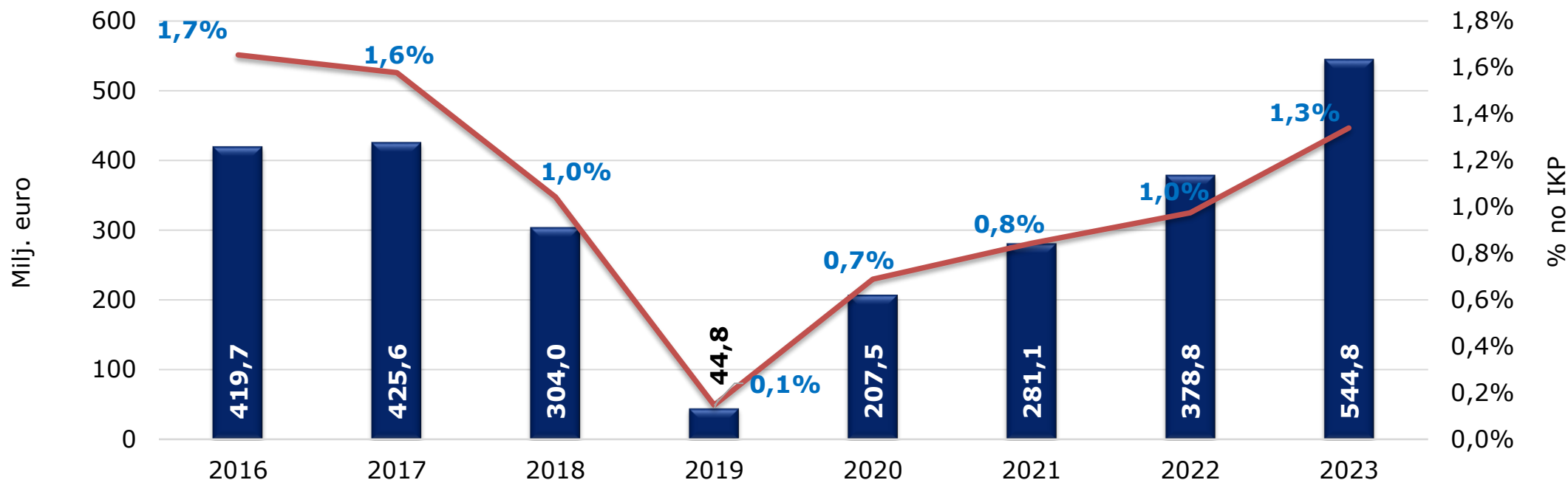
- **UIN piemaksas maksātāji** – kredītiestādes un patērētāju kreditēšanas pakalpojumu sniedzēji;
- **UIN piemaksas taksācijas periods** – taksācijas gads;
- **Taksācijas gada UIN piemaksas bāze** – nodokļa maksātāja pirmstaksācijas gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā ietvertie dati (ar korekcijām);
- **UIN piemaksas likme** – 20%;
- Taksācijas gada piemaksas aprēķinu iesniedz Valsts ieņēmumu dienestā četru mēnešu laikā pēc pirmstaksācijas gada uzņēmuma gada pārskata iesniegšanas termiņa.
 - ! Taksācijas gada UIN piemaksas apmēru samazina par taksācijas gadā, līdz šīs UIN piemaksas aprēķina brīdim, samaksāto UIN, kas aprēķināts par peļņas sadali dividendēs (izņemot ārkārtas dividendes).
 - ! Par peļņas sadali dividendēs (izņemot ārkārtas dividendes) turpmāk aprēķināto UIN ir tiesības samazināt par iepriekš samaksāto UIN piemaksas summu.
 - ! Par taksācijas gadu aprēķināto UIN piemaksu iekļauj šī taksācijas gada uzņēmuma gada pārskatā.

Finanšu ministrija

Uzņēmumu ienākuma nodoklis(UIN)

Nodokļa ieņēmumi (milj. euro, % no IKP)

Ar 2018.gada 1.janvāri nodokļu reformas ietvaros stājās spēkā jauns *Uzņēmumu ienākuma nodokļa likums*, kas paredz, ka UIN tiek maksāts peļņas sadales brīdī, piemērojot 20% likmi (2017.gadā UIN bija 15%, ko piemēroja ar nodokli apliekamajam ienākumam). Rezultātā 2019.gadā UIN nodokļu ieņēmumi strauji samazinājās un veidoja tikai 0,5% no kopējiem valsts nodokļu ieņēmumiem un 0,1% no IKP.

Avots: Finanšu ministrija

Finanšu ministrija

Valsts sociālās apdrošināšanas obligātas iemaksas (VSAOI)

Sociālās apdrošināšanas sistēma ir balstīta uz **diviem pamatprincipiem**:

1. sociālās apdrošināšanas pakalpojumu apmērs ir tieši atkarīgs no ienākumiem, no kuriem tiek aprēķinātas sociālās apdrošināšanas iemaksas;
2. pastāv solidaritāte starp sociālās apdrošināšanas iemaksu veicējiem un sociālās apdrošināšanas pakalpojumu saņēmējiem - kārtējās izmaksas tiek finansētas no kārtējām sociālās apdrošināšanas iemaksām.

Finanšu ministrija

Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (VSAOI)

Nodokļa bāze

- Darba devēju maksājumi darba ņēmējiem (ienākumi no algas);
- Pašnodarbināto ienākumi no uzņēmējdarbības.

*Veselības apdrošināšana attiecas uz visiem darba ņēmējiem un pašnodarbinātajiem, kuri **faktiski veikuši obligātās iemaksas**, t.sk. veselības apdrošināšanai, **izņemot** samazinātās patentmaksas maksātājus un sezonas laukstrādnieku ienākuma nodokļa maksātājus.*

Vairāk informācijas [Labklājības ministrijas mājas lapā](#) un [Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras mājas lapā](#)

Finanšu ministrija

Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (VSAOI)

	2023
VSAOI vispārējā likme, t.sk.:	34,09%
Darba devēja likme	23,59%
Darba ņēmēja likme	10,50%
VSAOI vispārējās likmes sadalījums pa valsts sociālās apdrošināšanas veidiem:	
- Pensiju apdrošināšana	23,91%
- Apdrošināšana bezdarba gadījumam	1,60%
- Apdrošināšana pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām	0,66%
- Invaliditātes apdrošināšana	2,29%
- Maternitātes un slimības apdrošināšana	3,47%
- Vecāku apdrošināšana	1,16%
- Veselības apdrošināšana	1,00%
Maksimālais VSAOI objekts, euro gadā	78 100
Minimālās VSAOI objekts, euro gadā	8400

- **VSAOI likme**, ja darbinieks ir apdrošināts visiem sociālās apdrošināšanas veidiem, ir **34,09 %**;
- **1%** no kopējās obligāto iemaksu likmes tiek pārskaitīts veselības aprūpes pakalpojumu finansēšanai;
- Nodokļa likme atšķiras tiem nodokļu maksātājiem, kuri ir apdrošināti mazāk sociālās apdrošināšanas veidiem (pašnodarbinātām personām, pensionāram u.c. personām).

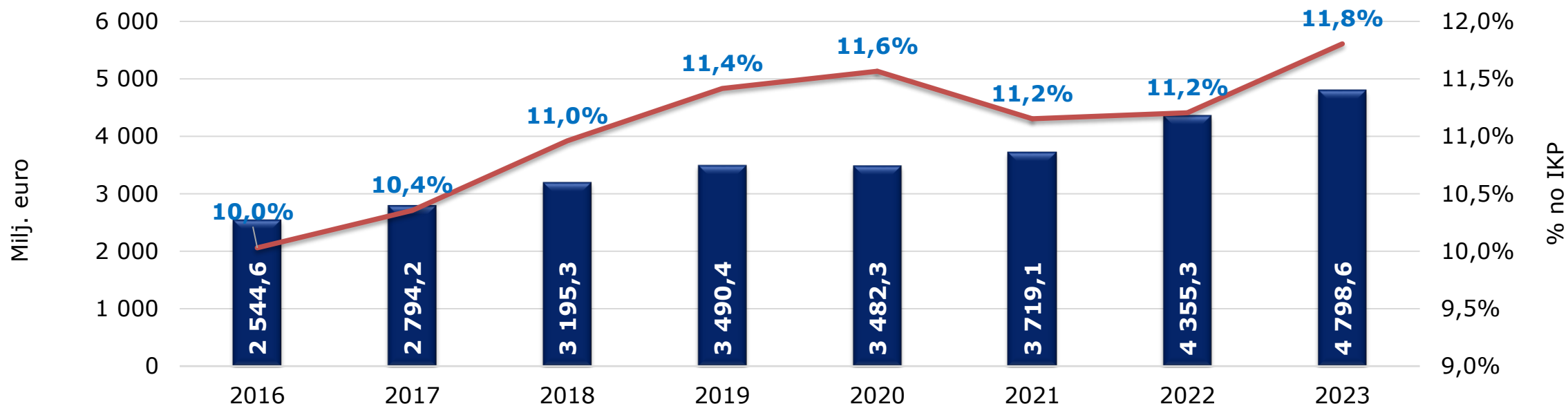
Avots: Finanšu ministrija

Finanšu ministrija

Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (VSAOI)

Nodokļu ieņēmumi* (milj. euro, % no IKP)

*Ieskaitot iemaksas fondēto pensiju shēmā

Ieņēmumiem no VSAOI ir vislielākais īpatsvars kopējos nodokļu ieņēmumos. 2023. gadā VSAOI ieņēmumi veidoja **35,8 procentus** no kopējiem nodokļu ieņēmumiem

Avots: Finanšu ministrija

Finanšu ministrija

Solidaritātes nodoklis

Nodokļa maksātāji

Nodokļa maksātāji ir darba ņēmēji, darba devēji un pašnodarbinātas personas.

Nodokļa objekts

Ar nodokli apliekams objekts ir ienākums, kas pārsniedz VSAOI objekta maksimālo apmēru.

No 2022. gada 1. janvāra ar nodokli apliekamais objekts ir ienākumi virs **EUR 78 100 gadā**.

Finanšu ministrija

Solidaritātes nodoklis

Nodoklis tiek sadalīts sekojoši:

	2022
Solidaritātes nodoklis, t.sk.:	25%¹
- veselības aprūpes finansēšana	1%
- IIN daļa ²	10%
- maksājums valsts speciālajā budžetā	14% ³

- 1 Solidaritātes nodokļa likme ir 25 procenti, bet taksācijas gadā tiek piemērota VSAOI likme.
- 2 10 procentpunkti no solidaritātes nodokļa tiek pārskaitīti uz IIN sadales kontu. Tas nodrošina, ka līdz ar gada ienākumu deklarācijas iesniegšanu un IIN pārrēķināšanu, piemērojot augstāko IIN likmi (31 procents), solidaritātes nodokļa maksātājiem aprēķinātais budžetā maksājamais IIN būs līdzvērtīgs jau samaksātajam IIN un solidaritātes nodokļa daļai.
- 3 No 2021. gada 14 procentpunkti no solidaritātes nodokļa tiek ieskaitīti valsts pensiju speciālajā budžetā.

➤ Taksācijas periods

Kalendārais gads, kuram VSAOI objekta maksimālais apmērs noteikts likumā "*Par valsts sociālo apdrošināšanu*".

➤ Nodokļa likme

No 2021.gada 1.janvāra nodokļa likme ir **25 procenti**.

Avots: Finanšu ministrija

Finanšu ministrija

Mikrouzņēmumu nodoklis

Par **mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju** var kļūt šādas personas, ja tās nav reģistrētas PVN maksātājas:

- individuālais komersants,
- individuālais uzņēmums,
- zemnieka vai zvejnieka saimniecība,
- fiziskā persona, kas reģistrēta Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicējs.

Lai **mikrouzņēmums varētu izvēlēties maksāt mikrouzņēmumu nodokli**, tam ir jāatbilst šādiem kritērijiem:

- paredzamais apgrozījums nepārsniegs PVN reģistrācijas sliekšni (2024. gadā EUR 50 000);
- mikrouzņēmums nav reģistrēts PVN maksātājs un neplāno kļūt par reģistrētu PVN maksātāju līdz PVN reģistrācijas sliekšņa sasniegšanai (ja mikrouzņēmums kļūs vai tam ir jākļūst par reģistrētu PVN maksātāju, tas zaudēs mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu ar nākamo gadu);
- mikrouzņēmums vienlaikus par ienākumiem no saimnieciskās darbības nevar maksāt IIN vai samazināto patentmaksu*.

* Plašāku informāciju par ierobežojumiem maksāt mikrouzņēmumu nodokli skatīt [Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 2. pantā](#).

Finanšu ministrija

Mikrouzņēmumu nodoklis

Lai no **2021. gada** pakāpeniski ierobežotu mikrouzņēmumu nodokļa režīmu, tika noteikts, ka mikrouzņēmumu nodokli var piemērot tikai vienai personai – mikrouzņēmuma īpašniekam.

No 2021.gada 1.janvāra, ja mikrouzņēmumam ir darbinieks, darbinieka ienākumi tiek aplikti ar darbaspēka nodokļiem (IIN un VSAOI) vispārējā kārtībā.

Finanšu ministrija

Mikrouzņēmumu nodoklis

No 2024. gada **mikrouzņēmumu nodokļa likme** ir **25%**.

Mikrouzņēmumu nodoklis ietver:

- **80%** VSAOI;
- **20%** IIN.

No **2021.gada 1.jūlija** ir ieviests VSAOI minimālais objekts - mikrouzņēmumu nodokļa maksātājiem tas ir trīs valstī noteiktās minimālās mēneša algas ceturksnī.

Ja VSAOI objekts ir mazāks par minimālo VSAOI objektu, mikrouzņēmumu nodokļa maksātājam ir pienākums veikt minimālās obligātās iemaksas **10%** apmērā valsts pensiju apdrošināšanai no aprēķinātā un minimālā obligāto iemaksu objekta starpības.

Finanšu ministrija

Nekustamā īpašuma nodoklis

Nodokļa bāze ir **kadastrālā vērtība**.

Nodokļa likmes:

- zemei – **1,5%** no kadastrālās vērtības;
- ēkām, kas tiek izmantotas saimnieciskajai darbībai un inženierbūvēm – **1,5%** no kadastrālās vērtības;
- dzīvojamām mājām, dzīvokļiem – **0,2 – 0,6%**:
 - 0,2% no kadastrālās vērtības, kas nepārsniedz 56 915 *euro*;
 - 0,4% no kadastrālās vērtības daļas, kas pārsniedz 56 915 *euro*, bet nepārsniedz 106 715 *euro*;
 - 0,6% no kadastrālās vērtības, kas pārsniedz 106 715 *euro*.

Finanšu ministrija

Nekustamā īpašuma nodoklis

- Papildu nodokļa likme 1,5% apmērā tiek piemērota neapstrādātām lauksaimniecības zemēm, izņemot zemi, kuras platība ir mazāka par vienu hektāru vai kurai normatīvajos aktos ir noteikti lauksaimnieciskās darbības ierobežojumi.
- Sagruvušām būvēm, vidi degradējošām vai personu drošību apdraudošām būvēm piemēro nodokļa likmi 3% apmērā, ja to savos saistošajos noteikumos noteikusi pašvaldība.
- Minimālais nodokļa maksājums katram nodokļu maksātājam katrā pašvaldībā ir *7 euro*.
- Pašvaldības ir tiesīgas savos saistošajos noteikumos noteikt nodokļa likmes no 0,2% līdz 3%. Nodokļa likmi, kas pārsniedz 1,5%, pašvaldības nosaka tikai gadījumā, ja nekustamais īpašums netiek uzturēts atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai.

Finanšu ministrija

Nekustamā īpašuma nodoklis

Atvieglojumi

Likumā «Par nekustamā īpašuma nodokli» noteikti sekojoši nodokļa atvieglojumi:

- politiski represētām personām (par zemi un mājokli), ja nekustamais īpašums netiek izmantots saimnieciskajā darbībā – **50% apmērā**;
- trūcīgām personām – **90% apmērā**;
- maznodrošinātām personām – līdz **90%**;
- daudzbērnu ģimenēm (ar 3 un vairāk bērniem) par īpašumā esošo dzīvojamo ēku vai dzīvokli un piekritīgo zemi – **50% apmērā, bet ne vairāk kā 500 euro.**

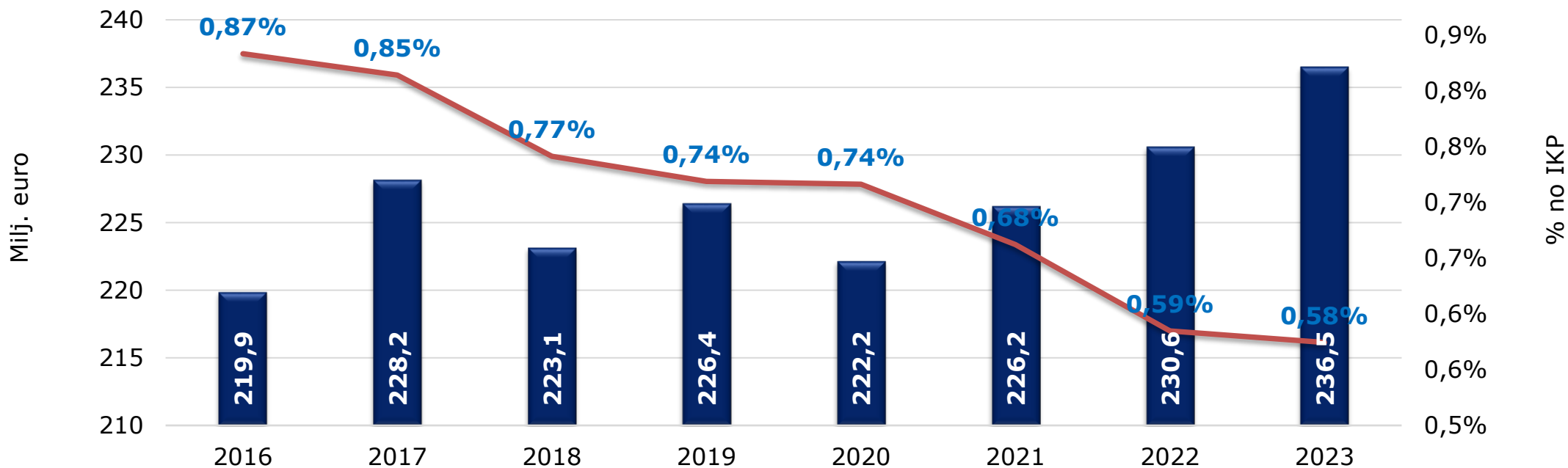
*Pašvaldības var izdot saistošos noteikumus, kas paredz atvieglojumus atsevišķām nodokļu maksātāju kategorijām (noteiktām iedzīvotāju grupām – pensionāriem, invalīdiem, saimnieciskās darbības veicējiem u.c.) – **25, 50, 75 vai 90 procentu apmērā** no nekustamā īpašuma nodokļa summas.*

Finanšu ministrija

Nekustamā īpašuma nodoklis

Nodokļa ieņēmumi (*milj. euro, % no IKP*)

Nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi 2023. gadā veidoja 0,58% no IKP un 1,8% no kopējiem nodokļu ieņēmumiem. Latvijā nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi ir nozīmīgs ieņēmumu avots pašvaldībām.

Avots: Finanšu ministrija

Finanšu ministrija

3. Netiešie nodokļi

Finanšu ministrija

Pievienotās vērtības nodoklis (PVN)

PVN maksātājs

Persona, kura patstāvīgi jebkurā vietā veic jebkuru saimniecisko darbību neatkarīgi no šīs darbības mērķa vai rezultāta

Iekšzemes PVN maksātāja pienākums reģistrēties VID PVN maksātāju reģistrā:

- ja tā veikto ar PVN apliekamo preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība iepriekšējo 12 mēnešu laikā pārsniegusi 50 000 euro;
- ja tā ES teritorijā iegādāto, ar PVN apliekamo preču kopējā vērtība bez PVN kārtējā kalendārajā gadā sasniedz vai pārsniedz 10 000 euro.

2024.gadā **PVN standartlikme** ir **21%** un ir spēkā divas PVN samazinātas likmes – **12%** un **5%**, kā arī PVN **0%** likme saskaņā ar PVN likuma 43. – 50. pantu, ievērojot 51. pantā noteiktos ierobežojumus.

Finanšu ministrija

Pievienotās vērtības nodoklis (PVN)

PVN samazinātā likme 12% apmērā

- medikamenti un medicīnas ierīces saskaņā ar PVN likumā minētajiem nosacījumiem;
- specializētā pārtika zīdaiņiem;
- svaigi augļi, ogas un dārzeņi (līdz 2024. gada 31. decembrim);
- sabiedriskais transports;
- izmitināšanas pakalpojumi tūristu mītnēs;
- siltumenerģijas piegādes iedzīvotājiem;
- koksnes kurināmā piegādes iedzīvotājiem.

PVN samazinātā likme 5% apmērā

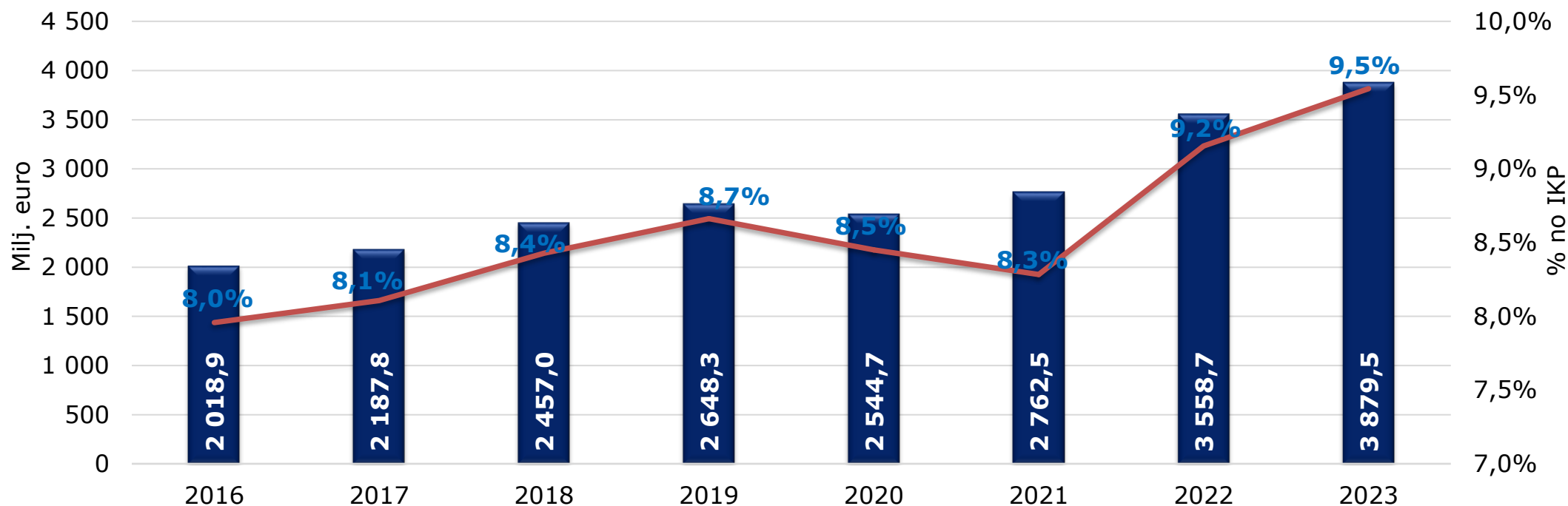
- grāmatas, izdotas preses un citu masu informācijas līdzekļu izdevumi vai publikācijas (tostarp avīzes, žurnāli, biļeteni un citi periodiski izdevumi, informācijas aģentūru paziņojumi), tostarp tiešsaistes režīmā vai lejupielādējot.

Finanšu ministrija

Pievienotās vērtības nodoklis (PVN)

Nodokļa ieņēmumi (milj. euro, % no IKP)

PVN ieņēmumi ir otrs lielākais ieņēmumu avots kopējos nodokļu ieņēmumos.

*2023. gadā PVN ieņēmumi veidoja **28,9% no kopējiem nodokļu ieņēmumiem** un 9,5% no IKP*

Avots: Finanšu ministrija

Finanšu ministrija

Akcīzes nodoklis

Akcīzes nodoklis ir specifisks patēriņa nodoklis, ko **piemēro noteiktām patēriņa preču grupām**, kas ražotas vai importētas, vai ivestas valstī.

Akcīzes nodokļa **mērķis** ir ierobežot videi un cilvēku veselībai kaitīgu preču patēriņu, kā arī nodrošināt ieņēmumus valsts budžetā.

Akcīzes nodokli **piemēro** alkoholiskajiem dzērieniem, tabakas izstrādājumiem, tabakas lapām, karsējamai tabakai, naftas produktiem, dabasgāzei, kafijai, bezalkoholiskajiem dzērieniem (izņemot dabiskās sulas un minerālūdeni), elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamam šķidrumam, elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļām un tabakas aizstājējproduktiem.

Finanšu ministrija

Akcīzes nodokļa likmes alkoholiskajiem dzērieniem no 2024.gada 1.marta

Alus, euro par katru absolūtā spirta tilp. %, par 100 litriem	9,0
Minimālā likme alum, euro par 100 litriem	16,7
Mazo alus darītāju alus, euro par katru absolūtā spirta tilp. % , par 100 litriem	4,5
Vīns, euro par 100 litriem	122*
Raudzētie dzērieni, euro par 100 litriem	
- līdz 6 spirta tilp. %	70*
- virs 6 spirta tilp. %	122*
Starpprodukti, euro par 100 litriem	
- līdz 15 spirta tilp. %	122*
- no 15 līdz 22 spirta tilp. %	203*
Pārējie alkoholiskie dzērieni, euro par 100 litriem absolūtā spirta	1862
Pārējie alkoholiskie dzērieni, kas saražoti mazajās alkoholisko dzērienu darītavās, euro par 100 litriem absolūtā spirta	931

* No 2022. gada 1. jūlijā ir ieviestas samazinātās akcīzes nodokļa likmes attiecīgo alkoholisko dzērienu vidējiem un mazajiem ražotājiem (50% no standarta likmes)

Finanšu ministrija

Akcīzes nodokļa likmes tabakas izstrādājumie un pēc izmantošanas mērķa līdzīgiem produktiem no 2024.gada 1.marta

Cigarettes	
- Specifiskā likme, <i>euro par 1000 gab.</i>	119,6
- <i>Ad valorem</i> (% no maksimālās mazumtirdzniecības cenas)	15%
- Minimālā likme, <i>euro par 1000 gab.</i>	156,3
Cigāri un cigarillas , <i>euro par 1000 gab.</i>	164,7
Smēķējamā tabaka (smalki sagriezta) <i>euro par 1 kg</i>	105,7
Tabakas lapas , <i>euro par 1 kg</i>	105,7
Karsējamā tabaka , <i>euro par 1 kg</i>	251
Elektroniskajās smēķēšanas ierīcēs izmantojamais šķidrums un tā sastāvdaļas , <i>euro par 1 ml</i>	0,24
Tabakas aizstājējprodukti , <i>euro par 1 kg</i>	138

Avots: Finanšu ministrija

2024

Finanšu ministrija

Akcīzes nodokļa likmes naftas produktiem no 2024.gada 1.marta

Bezsvina benzīns, euro par 1000 litriem	509
Benzīns ar etilspirtu 70 – 85 tilp.%, euro par 1000 litriem	360
Svinu saturošs benzīns, euro par 1000 litriem	594
Dīzeļdegviela, euro par 1000 litriem	414
Naftas gāzes, euro par 1000 kg	285
Petroleja, euro par 1000 litriem	414
Degvieleļļa (mazuts), euro par 1000 kg	15,65
Dīzeļdegviela, degvieleļļa un petroleja, kuru izmanto kā kurināmo, euro par 1000 litriem	60
Dīzeļdegviela izmantošanai lauksaimniecībā, dārzniecībā un zivsaimniecībā¹, euro par 1000 litriem (15% no standarta likmes par dīzeļdegvielu)	62,1
Dīzeļdegviela, degvieleļļa un petroleja, kuru izmanto brīvostās un speciālajās ekonomiskajās zonās, euro par 1000 litriem	148
Biodīzeļdegviela, ko izmanto par degvielu, euro par 1000 litriem	330
Biodīzeļdegviela, ko izmanto par kurināmo, euro par 1000 litriem	21
Naftas gāzes, ko izmanto par kurināmo, euro par 1000 kg	0

¹ Iezīmēta (marķēta) dīzeļdegviela (gāzeļļa), ko izmanto lauksaimniecības produktu ražošanai, lauksaimniecības zemes kultivēšanai un meža vai purva kultivēšanai, kurā audzē dzērvenes vai mellenes, kā arī apstrādā zemi zem zvejas dīkiem

Finanšu ministrija

Akcīzes nodoklis dabasgāzei, kafijai un bezalkoholiskajiem dzērieniem

Dabasgāze no 2021.gada 1.janvāra, euro par MWh (pēc augstākās siltumspējas), izmantošanai:	
- par degvielu	1,91
- par degvielu , ja dabasgāzes tirgotājs ir sasniedzis valsts atbalsta de minimis sliekšni	9,64¹
- par kurināmo	1,65
- par kurināmo rūpnieciskās ražošanas procesos	0,55

¹ no 2024. gada 1. marta

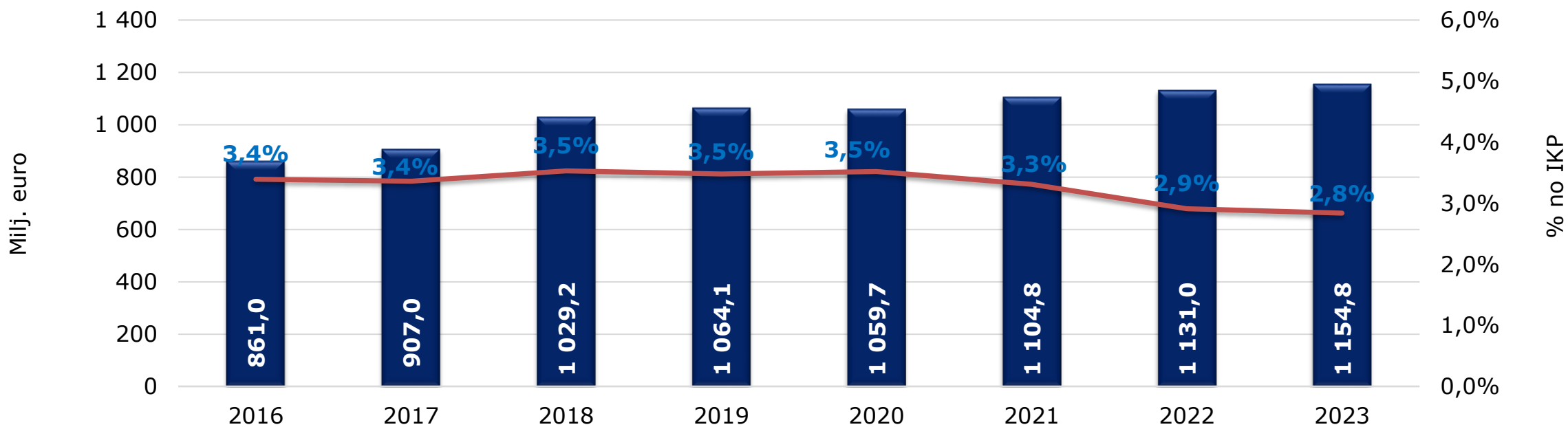
- **Akcīzes nodokļa likme kafijai** no 2009.gada 1.februāra ir **142,29 euro par 100 kilogramiem**.
- No 2022.gada 1.janvāra **akcīzes nodokļa likme bezalkoholiskajiem dzērieniem** ar cukura saturu līdz 8 gramiem (neieskaitot) uz 100 ml ir **7,40 euro par 100 litriem**, savukārt ar cukura saturu no 8 gramiem (ieskaitot) uz 100 ml no 2024. gada 1. marta likme ir **17,5 euro par 100 litriem**.
- **Akcīzes nodokļa likme enerģijas dzērieniem** neatkarīgi no cukura satura tajos no 2024. gada 1. marta ir **17,5 euro par 100 litriem**.

Finanšu ministrija

Akcīzes nodoklis

Nodokļa ieņēmumi (*milj. euro, % no IKP*)

Akcīzes nodoklis ir nozīmīgs valsts budžeta ieņēmumu avots. 2023. gadā akcīzes nodokļa ieņēmumi veidoja **8,6% no kopējiem nodokļu ieņēmumiem** un 2,8% no IKP.

Avots: Finanšu ministrija

Finanšu ministrija

Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis (TEN)

Nodokļa objekts:

visi transportlīdzekļi, izņemot traktortehniku, tādas automobiļu piekabes un puspiekabes, kuru pilna masa nepārsniedz 3500 kilogramus, tramvajus, trolejbusus, bezceļu transportlīdzekļus, sniega motociklus, mopēdus un velosipēdus.

Nodokļa maksātājs:

- persona, kuras īpašumā, turējumā vai valdījumā ir ar nodokli apliekams transportlīdzeklis;
- persona, kuras īpašumā, turējumā vai valdījumā esošajam ar nodokli apliekamajam transportlīdzeklim Latvijā ir izsniegtas tranzīta numura zīmes;
- persona, kuras deklarētā dzīvesvieta ir Latvijā un kura dalībai Ceļu satiksmē Latvijā izmanto ārvalstīs reģistrētu M1 un N1 kategorijas automašīnu.

Finanšu ministrija

Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis (TEN) vieglajām automašīnām, kas reģistrētas pēc 2008. gada 31.decembra

TEN likmi piemēro atkarībā no transportlīdzekļa radītā oglekļa dioksīda (CO₂) emisiju daudzuma gramos (g) uz vienu kilometru (km)

CO ₂ emisijas (g) uz 1 km	Likme, euro ¹	Likme, euro ²
Līdz 50	0,0	0,0
No 51 līdz 95	12,0	9,0
No 96 līdz 115	48,0	36,0
No 116 līdz 130	84,0	66,0
No 131 līdz 155	120,0	90,0
No 156 līdz 175	144,0	114,0
No 176 līdz 200	168,0	132,0
No 201 līdz 225	216,0	168,0
No 226 līdz 250	264,0	204,0
No 251 līdz 275	336,0	258,0
No 276 līdz 300	408,0	318,0
No 301 līdz 350	552,0	426,0
No 351 līdz 400	756,0	582,0
Virš 401		756,0

¹ Šī likme ir noteikta vieglajiem automobiļiem (ar iekšdedzes dzinēju), kas pirmo reizi reģistrēti **pēc 2008. gada 31. decembra**, vai kravas automobiļiem ar pilnu masu līdz 3500 kg, kas pirmo reizi reģistrēti **pēc 2011. gada 31. decembra** (CO₂ emisijas noteiktas saskaņā ar NEDC testēšanas metodi).

² Šī likme ir noteikta vieglajiem automobiļiem (ar iekšdedzes dzinēju) un kravas automobiļiem ar pilnu masu līdz 3500 kg, kas pirmo reizi reģistrēti **pēc 2020. gada 31. decembra** (CO₂ emisijas noteiktas saskaņā ar WLTP testēšanas metodi).

Finanšu ministrija

Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis vieglajām automašīnām, kuras vecākas par 2009. gadu

- automašīnām, kuras pirmo reizi reģistrētas līdz **2004.gada 31.decembrim**, nodoklis tiek aprēķināts pēc pilnas masas;
- automašīnām, kuras pirmo reizi reģistrētas no **2005.gada 1.janvāra līdz 2008.gada 31.decembrim**, nodokli aprēķina pēc pilnas masas, motora tilpuma un motora maksimālās jaudas.

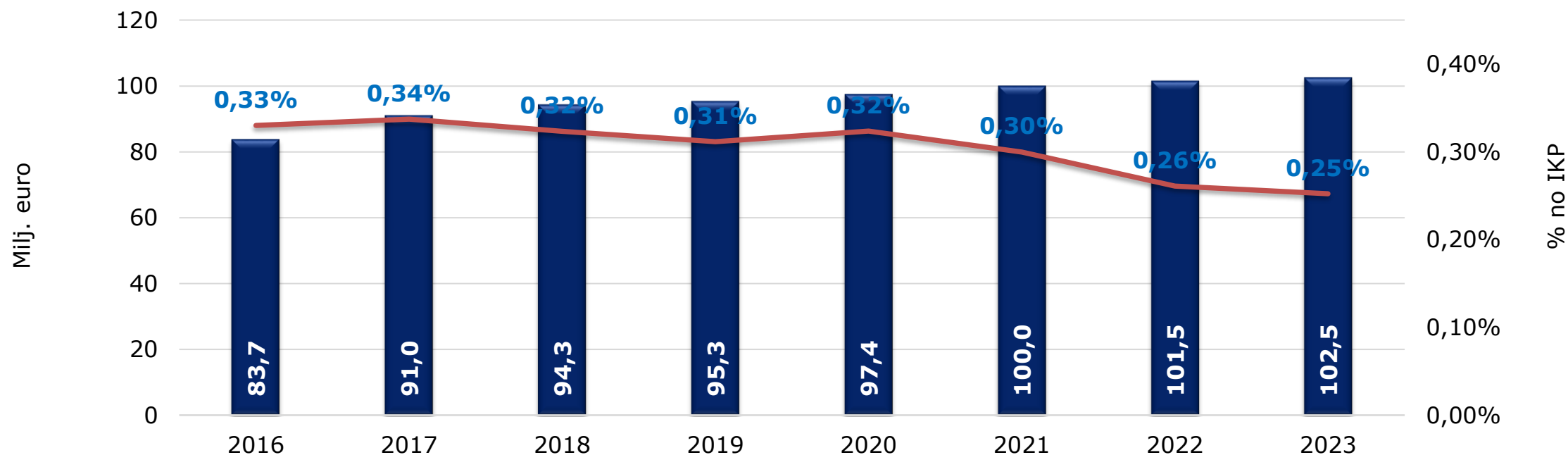
Vairāk informācijas [Valsts ieņēmumu dienesta mājas lapā](#) un [Ceļu satiksmes drošības direkcijas mājas lapā](#)

Finanšu ministrija

Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis (TEN)

Nodokļa ieņēmumi (*milj. euro, % no IKP*)

2023. gadā transportlīdzekļu ekspluatācijas nodokļa ieņēmumu īpatsvars kopējos nodokļu ieņēmumos veidoja **0,8%**, savukārt īpatsvars IKP **0,25%**.

Avots: Finanšu ministrija

Finanšu ministrija

Uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis

Nodokļa objekts

Uzņēmuma īpašumā vai turējumā esošs vieglais transportlīdzeklis:

- pasažieru un to bagāžas pārvadāšanai, kurā sēdvietu skaits, neskaitot vadītāja vietu, nepārsniedz astoņas sēdvietas un kurš reģistrā reģistrēts kā vieglais, vieglais pasažieru vai vieglais plašlietojuma automobilis;
- kravas automobili ar pilnu masu līdz 3000 kilogramiem, kas ir reģistrēts kā kravas furgons un kam ir vairāk nekā trīs sēdvietas (ieskaitot vadītāja sēdvietu).

Taksācijas periods

Kalendārais gads

Finanšu ministrija

Uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis

Nodokļa likmes no 2023.gada 1.jūlija

Transportlīdzeklis	Likme, euro mēnesī
Elektromobilis (automobilis ar elektrodzinēju)	15,0
Hibrīdautomobilis (automobilis ar iekšdedzes dzinēju un elektroenerģiju)	25,0
Transportlīdzeklis, kurš reģistrēts līdz 2009.gada 1.janvārim	60,0
Transportlīdzeklis, kurš pirmo reizi reģistrēts pēc 2009. gada 1. janvāra ar motora maksimālo jaudu:	
➤ Līdz 110 kW	33,0
➤ No 111 līdz 130 kW	0,3 par katru kW
➤ No 131 līdz 150 kW	0,35 par katru kW
➤ No 151 līdz 200 kW	0,5 par katru kW
➤ Virs 200 kW	0,7 par katru kW

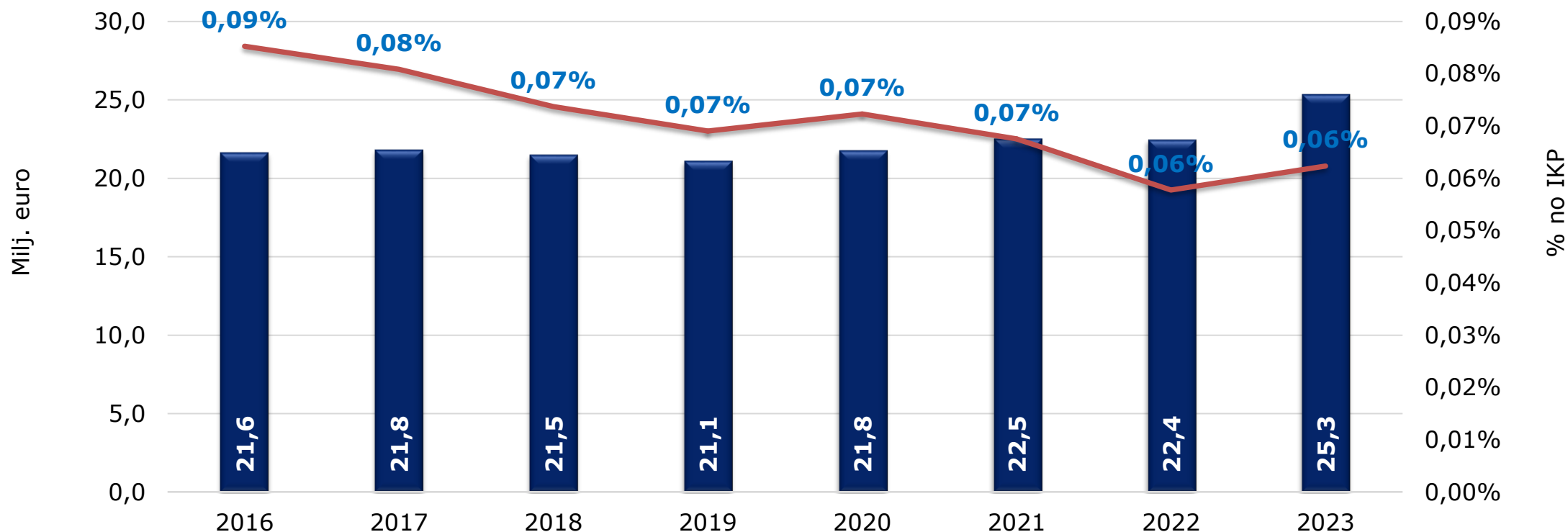
Avots: Finanšu ministrija

Finanšu ministrija

Uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis

Nodokļa ieņēmumi (milj. euro, % no IKP)

2023. gadā uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa ieņēmumu īpatsvars kopējos nodokļu ieņēmumos veidoja **0,2%**, savukārt īpatsvars IKP tikai **0,01%**.

Vairāk informācijas [Valsts ieņēmumu dienesta mājas lapā](#)

Avots: Finanšu ministrija

Finanšu ministrija

Elektroenerģijas nodoklis

Nodokļa bāze

- Gala patērētājam piegādātā elektroenerģija;
- Elektroenerģija, ko piegādā pašpatēriņam.

Nodokļa likme

No 2014. gada 1.janvāra – **1,01 euro par megavatstundu**

Taksācijas periods

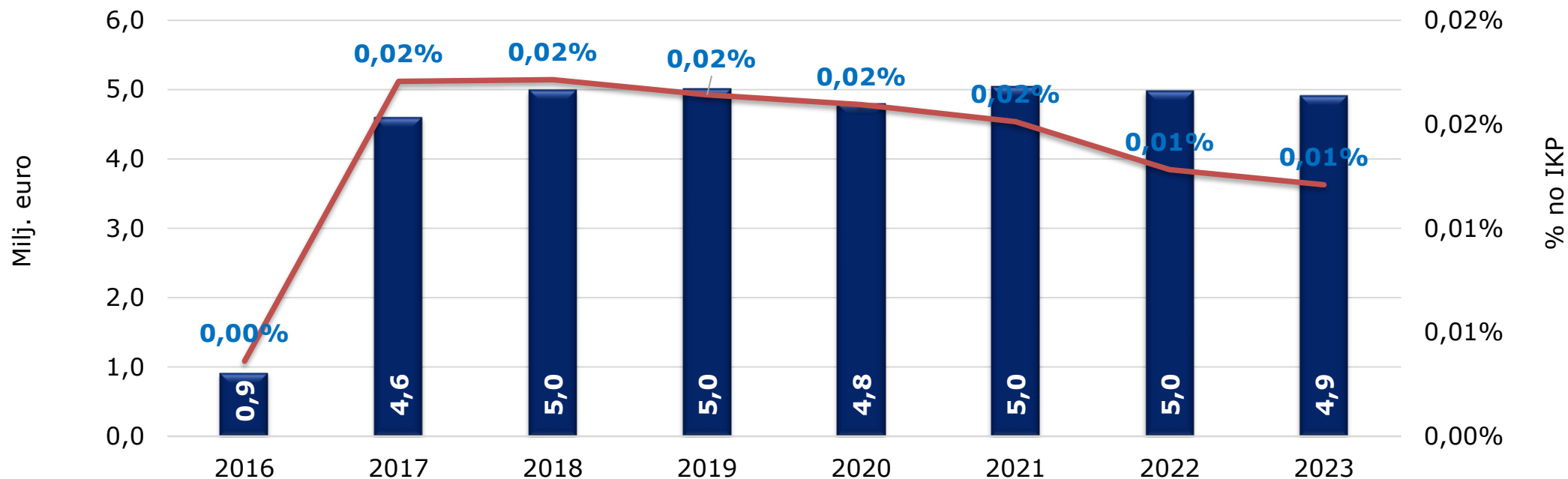
Viens kalendārais mēnesis

Finanšu ministrija

Elektroenerģijas nodoklis

Nodokļa ieņēmumi (*milj. euro, % no IKP*)

*Elektroenerģijas nodokļa ieņēmumu īpatsvars kopējos nodokļu ieņēmumos ir salīdzinoši neliels. Elektroenerģijas nodokļa ieņēmumi 2023. gadā bija 4,9 miljoni euro, kas ir **0,01%** no IKP*

Avots: Finanšu ministrija

Finanšu ministrija

Muitas nodoklis

Muitas nodoklis ir ārējās tirdzniecības instruments, ar kura palīdzību tiek aizsargāts Eiropas Savienības (ES) iekšējais tirgus. Latvijā piemēro ES vienoti noteikto muitas nodokli.

75% no iekasētā muitas nodokļa tiek ieskaitīts ES budžetā kā tradicionālie pašu resursi.

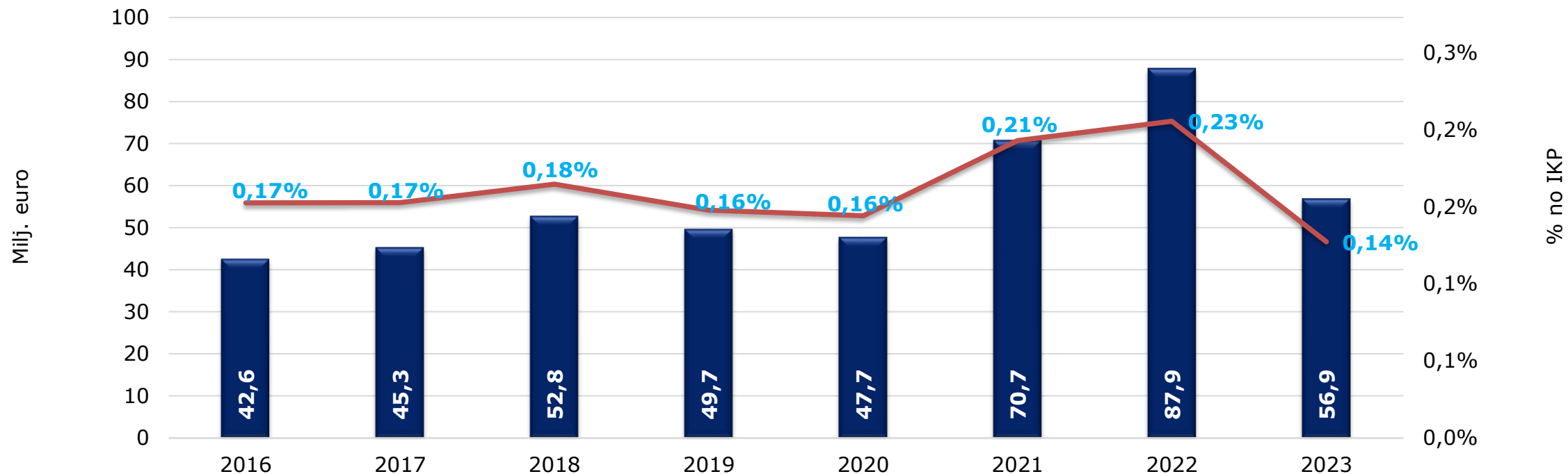
Vairāk informācijas [Valsts ieņēmumu dienesta mājas lapā](#)

Finanšu ministrija

Muitas nodoklis

Nodokļu ieņēmumi (*milj. euro, % no IKP*)

Muitas nodokļa ieņēmumi 2023. gadā bija 56,9 miljoni euro, kas ir **0,14%** no IKP

Finanšu ministrija

4. Pārējie nodokļi

Finanšu ministrija

Dabas resursu nodoklis

Dabas resursu nodokļa mērķis ir veicināt dabas resursu ekonomiski efektīvu izmantošanu, ierobežot vides piesārņošanu, samazināt vidi piesārņojošas produkcijas ražošanu un realizāciju, veicināt jaunu, vidi saudzējošu tehnoloģiju ieviešanu, atbalstīt tautsaimniecības ilgtspējīgu attīstību, kā arī finansiāli nodrošināt vides aizsardzības pasākumus.

Dabas resursu nodokli **piemēro par:**

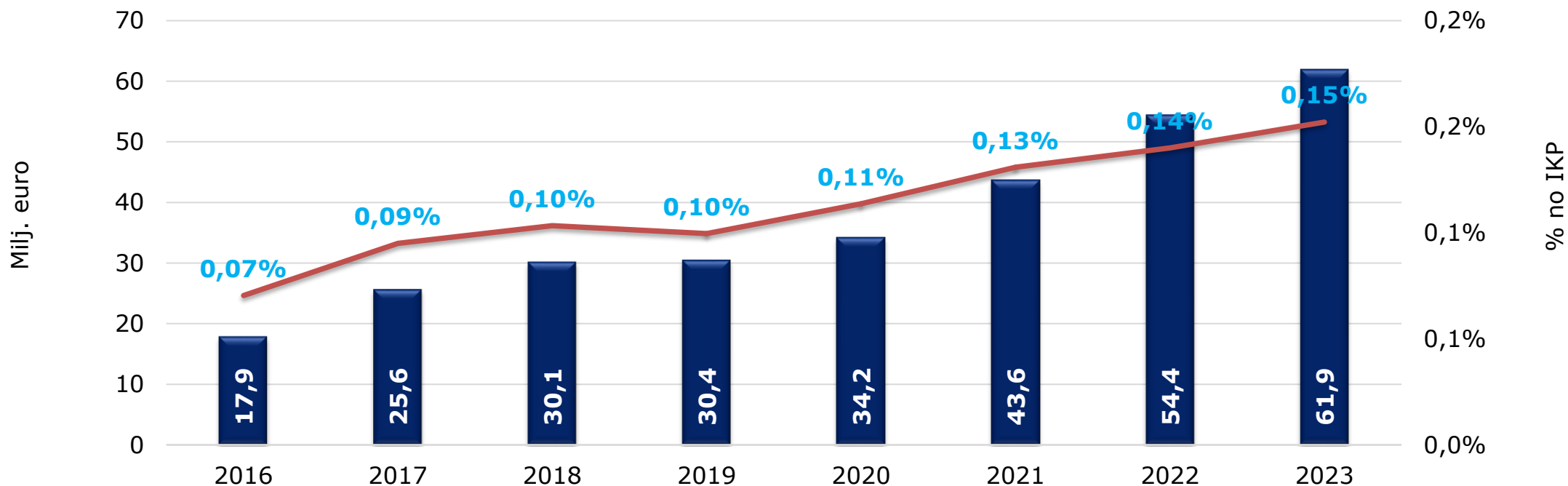
- dabas resursu ieguvī;
- vides piesārņojumu;
- atkritumu apglabāšanu;
- videi kaitīgu preču izmantošanu;
- iepakojumu un vienreizlietojamiem traukiem;
- radioaktīvajiem materiāliem;
- ogļu, koksa un lignīta izmantošanu;
- zemes dzīļu derīgo īpašību izmantošanu;
- transportlīdzekļiem, uz kuriem attiecas Nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanas likums;
- uguņošanas ierīcēm;
- riepām;
- tekstilizstrādājumiem;
- vienreiz lietojamiem plastmasu saturošiem izstrādājumiem un plastmasu saturošiem zvejas rīkiem.

Finanšu ministrija

Dabas resursu nodoklis

Nodokļa ieņēmumi (milj. euro, % no IKP)

Vairāk informācijas par dabas resursu nodokli un tā likmēm:

- [Dabas resursu nodokļa likumā](#)
- [Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas mājas lapā](#)
- [Valsts ieņēmumu dienesta mājas lapā](#)

Avots: Finanšu ministrija

Finanšu ministrija

Izložu un azartspēļu nodoklis

Izložu un azartspēļu nodokli **maksā** kapitālsabiedrība, kas likumā noteiktajā kārtībā Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijā ir saņēmusi speciālo atļauju (licenci) izložu organizēšanai vai nepieciešamās licences attiecīgo azartspēļu organizēšanai.

Finanšu ministrija

Izložu un azartspēļu nodoklis

	2024
Azartspēļu nodokļa likmes	
- Rulete (cilindriskā spēle), euro par gadu par galdu	33 696
- Kāršu un kauliņu spēles, euro par gadu par galdu	33 696
- Azartspēļu automāti, euro par gadu par katra automāta katru spēles vietu	6 204
- Veiksmes spēle pa tālruni, % no spēles organizēšanas ieņēmumiem	15%
- Totalizators un derības, % no spēles organizēšanas ieņēmumiem	15%
- Bingo, % no spēles organizēšanas ieņēmumiem	10%
- Azartspēles, kuras organizē, izmantojot telekomunikācijas, % no spēles organizēšanas ieņēmumiem	12%
Izložu nodokļa likmes	
- Ja izlozes (arī momentloterijas) laimestu fonds ir līdz 60% no biļešu realizācijas ieņēmumiem, tad apliekamais objekts ir biļešu realizācijas ieņēmumi	10%
- Ja izlozes (arī momentloterijas) laimestu fonds pārsniedz 60% no biļešu realizācijas ieņēmumiem, tad apliekamais objekts ir biļešu realizācijas ieņēmumi, no kuriem atskaitīti izmaksai aprēķinātie laimesti	10%
- Interaktīvās izlozes (naudas, mantu, skaitļu izlozes un momentloterijas) apliekamais objekts ir biļešu realizācijas ieņēmumi, no kuriem atskaitīti izmaksātie laimesti	10%

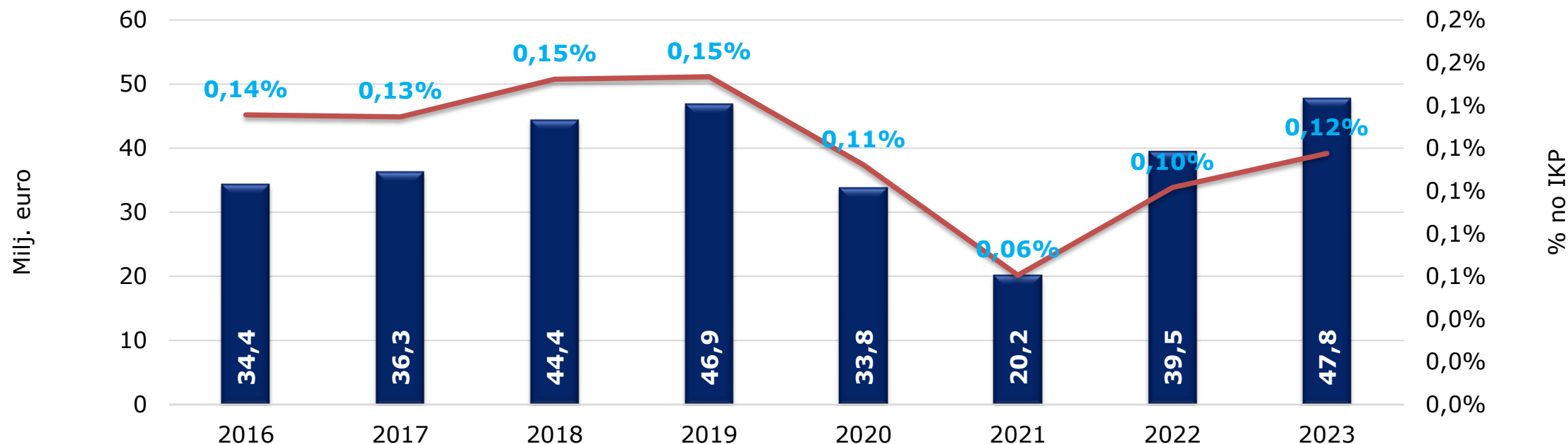
Avots: Likums «Par izložu un azartspēļu nodevu un nodokli»

Finanšu ministrija

Izložu un azartspēļu nodoklis

Nodokļu ieņēmumi (milj. euro, % no IKP)

Izložu un azartspēļu nodokļa ieņēmumi 2023. gadā bija 47,8 miljoni euro, kas ir **0,4%** no kopējiem nodokļu ieņēmumiem un **0,12%** no IKP.

Avots: Finanšu ministrija

Finanšu ministrija